



**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 08 червня 2023р.

Львів

№ 63/23-р/к

Справа № 63/3-03-63-2022

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Дії виконавчого комітету Дрогобицької міської ради у вигляді встановлення рішенням виконавчого комітету Дрогобицької міської ради від 11.01.2022 № 5 «Про оголошення конкурсу з визначення автомобільних перевізників на автобусних маршрутах загального користування» додаткових умов для участі у конкурсі з визначення автомобільного перевізника загального користування для здійснення пасажирських перевезень на міських та приміських автобусних маршрутах на території населених пунктів Дрогобицької міської громади, що надають певним суб'єктам господарювання переваги для їх участі у конкурсі та унеможливають іншим суб'єктам господарювання участь у конкурсі, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що призвели до обмеження конкуренції на ринку.

Таким чином, дії виконавчого комітету Дрогобицької міської ради є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку.

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення), розглянувши матеріали справи № 63/3-03-63-2022 про порушення виконавчим комітетом Дрогобицької міської ради Львівської області законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 «Про захист економічної конкуренції» та подання Третього відділу досліджень і розслідувань Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 22.05.2023 № 63-03/71п (далі - Подання),

ВСТАНОВИЛА:

1. СТОРОНИ

1.1. ЗАЯВНИКИ

- (1) (інформація, доступ до якої обмежений) (інформація, доступ до якої обмежений), заява від (інформація, доступ до якої обмежений) щодо обґрунтованості додаткових умов для участі у конкурсі з визначення автомобільних перевізників на автобусних маршрутах загального користування на території Дрогобицької міської територіальної громади, встановлених виконавчим комітетом Дрогобицької міської ради.
- (2) (інформація, доступ до якої обмежений) (інформація, доступ до якої обмежений), заява від (інформація, доступ до якої обмежений) з аналогічного питання.

1.2. ВІДПОВІДАЧ

- (3) Виконавчий комітет Дрогобицької міської ради Львівської області включений до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, дата державної реєстрації (інформація, доступ до якої обмежений).
- (4) Місцезнаходження виконавчого комітету Дрогобицької міської ради Львівської області (інформація, доступ до якої обмежений).
- (5) Виконавчий комітет Дрогобицької міської ради Львівської області є юридичною особою з організаційно - правовою формою за КОАТУУ – орган місцевого самоврядування.

2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (6) Розпорядженням адміністративної колегії (далі – Колегії) Відділення від 20.10.2022 № 63/66-рп/к розпочато розгляд Справи № 63/3-03-63-2022 за ознаками вчинення організатором перевезень – виконавчим комітетом Дрогобицької міської ради (інформація, доступ до якої обмежений) дій щодо створення бар'єрів у вигляді встановлення додаткових умов для участі у конкурсі з визначення автомобільного перевізника загального користування для здійснення пасажирських перевезень на міських та приміських автобусних маршрутах на території населених пунктів Дрогобицької міської територіальної громади, які можуть надати певним суб'єктам господарювання переваги для їх участі у конкурсі та в подальшому можливості перемогти на оголошених об'єктах конкурсу, а також, унеможливити іншій частині перевізників – претендентів (в тому числі, ЗАЯВНИКУ 1 та ЗАЯВНИКУ 2) їхню участь у конкурсі та в подальшому входження на вказаний ринок, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що може призвести до обмеження конкуренції на ринку.

- (7) Відділення листом від 21.10.2022 № 63-02/2196 надіслало виконавчому комітетові Дрогобицької міської ради посвідчену копію розпорядження Колегії Відділення від 20.10.2022 № 63/66-рп/к про початок розгляду Справи № 63/3-03-63-2022 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке вручено за довіреністю 25.10.2022 року (відповідно до трекінгу відправлень Укрпошти за № 7900069744091).
- (8) На розпорядження Колегії від 20.10.2022 № 63/66-рп/к, станом на 08.06.2023 виконавчий комітет Дрогобицької міської ради інформації Відділенню не надав.
- (9) Листом від 23.05.2023 № 63-02/1230 Відповідачеві надіслано подання з попередніми висновками у справі від 22.05.2023 № 63-03/71п, яке відповідно до трекінгу відправлень Укрпошти за № 0600027370460, отримано Відповідачем 26.05.2023 року.
- (10) На подання про попередні висновки у Справі № 63/3-03-63-2022 від 22.05.2023 № 63-03/71п, станом на 08.06.2023 виконавчий комітет Дрогобицької міської ради інформації Відділенню не надав.
- (11) 08.06.2023 року проведено слухання у справі за участю представників Відділення, Заявників та Відповідача.

3. НОРМАТИВНО – ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (12) Повноваження органів місцевого самоврядування визначено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні». Відповідно до статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (13) Статтею 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (14) Відносини між автомобільними перевізниками, замовниками транспортних послуг, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, пасажирями, власниками транспортних засобів, а також їх відносини з юридичними та фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності, які забезпечують діяльність автомобільного транспорту та безпеку перевезень регулюються Законом України «Про автомобільний транспорт» (стаття 3 цього Закону).

- (15) Згідно з статтею 5 Закону України «Про автомобільний транспорт», основним завданням державного регулювання та контролю у сфері автомобільного транспорту є створення умов безпечного, якісного й ефективного перевезення пасажирів та вантажів, надання додаткових транспортних послуг. Державне регулювання та контроль у сфері автомобільного транспорту спрямовані, зокрема на створення рівних умов для роботи всіх суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність у сфері автомобільного транспорту, обмеження монополізму та розвиток конкуренції.
- (16) У статті 6 Закону України «Про автомобільний транспорт» зазначається, зокрема, що органи місцевого самоврядування формують мережу міських автобусних маршрутів загального користування і здійснюють у межах своїх повноважень контроль за дотриманням законодавства у сфері автомобільного транспорту на відповідній території.
- (17) Крім того, відповідно до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт», забезпечення організації пасажирських перевезень покладається, зокрема, на міських, приміських і міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території однієї територіальної громади, - на виконавчий орган ради, що представляє інтереси відповідної територіальної громади.
- (18) Разом з тим, відповідно до статті 43 вказаного Закону, визначення автомобільного перевізника на автобусних маршрутах загального користування здійснюються виключно на конкурсних засадах. Об'єктом конкурсу можуть бути: маршрут (кілька маршрутів), оборотний рейс (кілька оборотних рейсів). На конкурс виносяться маршрути із затвердженими паспортами.
- (19) Статтею 44 Закону України «Про автомобільний транспорт» визначається, що організація проведення конкурсу та визначення умов перевезення покладаються на органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування. До обов'язкових умов конкурсу на перевезення пасажирів належать: визначена органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування обґрунтована структура парку автобусів, що працюватимуть на маршруті загального користування, за пасажиромісткістю, класом, технічними та екологічними показниками; державні соціальні нормативи у сфері транспортного обслуговування населення.
Порядок проведення конкурсів визначає Кабінет Міністрів України.
- (20) Постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2008р. № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» затверджено Порядок проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування (далі - Порядок № 1081).

- (21) Відповідно до пункту 1 Порядку № 1081 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 180, чинної на час проведення конкурсу), цей порядок визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з перевезення пасажирів, зокрема, на автобусному маршруті, що проходить у межах об'єднаної територіальної громади.
- (22) Згідно з пунктом 4 Порядку № 1081, організатором перевезень на автобусному маршруті загального користування є виконавчий орган місцевої ради об'єднаної територіальної громади сіл, селищ, міст – на маршруті, що проходить у межах території об'єднаної територіальної громади (міський чи приміський маршрут).
- (23) Слід зазначити, що відповідно до пункту 4 Порядку № 1081 (у редакції діючої постанови Кабінету Міністрів України від 03.01.2023 № 27), організатором перевезень на автобусному маршруті загального користування є виконавчий орган місцевої ради, яка представляє інтереси відповідної територіальної громади, - на міських, приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території однієї територіальної громади (далі - маршрут в межах території однієї територіальної громади).
- (24) Відповідно до інформації Gromada.info - Портал об'єднаних громад України, до Дрогобицького району Львівської області включено такі громади: Дрогобицька міська громада, Східницька територіальна громада, Бориславська міська громада, Меденицька селищна громада та Трускавецька міська громада.
- (25) Дрогобицька міська громада утворена 12 червня 2020 року шляхом об'єднання Дрогобицької і Стебницької міських, та Бистрицької, Болахівської, Броницької, Верхньогаївської, Волянської, Дережицької, Добрівлянської, Долішньолужецької, Лішнянської, Медвежанської, Михайлевицької, Нагуєвицької, Нижньогаївської, Почаєвицької, Раневицької, Рихтицької, Снятинської, Ступницької і Унятицької сільських рад Дрогобицького району.
- (26) До складу Дрогобицької міської громади входять 34 населені пункти, а саме: м. Дрогобич, м. Стебник, с. Болахівці, с. Нове Село, с. Брониця, с. Верхні Гаї, с. Воля Якубова, с. Дережичі, с. Монастир-Дережицький, с. Добрівляни, с. Долішній Лужок, с. Лішня, с. Монастир-Лішнянський, с. Медвежа, с. Михайловичі, с. Нагуєвичі, с. Нижні Гаї, с. Бійничі, с. Новошичі, с. Бистриця, с. Биків, с. Глинне, с. Ортиничі, с. Почаївичі, с. Раневичі, с. Рихтичі, с. Хатки, с. Снятинка, с. Залужани, с. Старе Село, с. Ступниця, с. Котоване, с. Селець, с. Унятичі.
- (27) Ураховуючи наведене, виконавчий комітет Дрогобицької міської ради є організатором перевезень на автобусних маршрутах (міських та приміських) (далі - Організатор) на території 34 населених пунктів, які входять до Дрогобицької міської громади Дрогобицького району Львівської області в межах території населених пунктів, а саме: м. Дрогобич, м. Стебник, с. Болахівці, с. Нове Село, с. Брониця, с. Верхні Гаї, с. Воля Якубова, с.

Дережичі, с. Монастир-Дережицький, с. Добрівляни, с. Долішній Лужок, с. Лішня, с. Монастир-Лішнянський, с. Медвежа, с. Михайловичі, с. Нагуєвичі, с. Нижні Гаї, с. Бійничі, с. Новошичі, с. Бистриця, с. Биків, с. Глинне, с. Ортиничі, с. Почаївичі, с. Раневичі, с. Рихтичі, с. Хатки, с. Снятинка, с. Залужани, с. Старе Село, с. Ступниця, с. Котоване, с. Селець, с. Унятичі.

- (28) У пункті 5 Порядку № 1081 зазначається, що метою визначення автомобільного перевізника на конкурсних засадах є, зокрема, створення конкурентного середовища.
- (29) Згідно з пунктом 10 Порядку № 1081 (чинного на час проведення конкурсу), Організатор перевезень затверджує умови конкурсу, в тому числі обов'язкові, відповідно до статті 44 Закону України «Про автомобільний транспорт». Крім обов'язкових організатор може затверджувати додаткові умови конкурсу (наявність у перевізника GPS-системи, встановленої на транспортних засобах, які пропонуються для роботи на автобусному маршруті, тощо). Організатор встановлює вимогу щодо забезпечення роботи на об'єкті конкурсу, який включає міські та приміські внутрішньообласні автобусні маршрути загального користування, транспортних засобів, пристосованих для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, в кількості до 35 відсотків загальної кількості автобусів до 31 грудня 2019 р. та до 50 відсотків - з 1 січня 2020 року.
- (30) Відповідно, у пункті 10 Порядку № 1081 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 03.01.2023 № 27) зазначається, що Організатор перевезень затверджує умови конкурсу, зокрема обов'язкові, відповідно до статті 44 Закону України «Про автомобільний транспорт», у тому числі щодо категорії, класу автобусів та року їх виготовлення, та Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». До обов'язкових умов також належить забезпечення можливості отримання послуг проїзду на пільгових умовах, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду - електронного квитка, який підключається до банківської картки отримувача послуг за рішенням відповідних державних органів на безоплатній основі, особам, які відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» мають право на безоплатний проїзд, та проїзд за яким зареєстрований у зазначеній системі. Крім обов'язкових організатор може затверджувати додаткові умови конкурсу (наявність у перевізника GPS-системи, встановленої на транспортних засобах, які пропонуються для роботи на автобусному маршруті загального користування, вимоги до якості транспортного обслуговування та транспортних засобів тощо). Організатор встановлює вимогу щодо забезпечення роботи на об'єкті конкурсу, який включає міські та приміські маршрути загального користування, транспортних засобів, пристосованих для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, в кількості до 50 відсотків загальної кількості автобусів на міських автобусних маршрутах загального користування (починаючи з 2025 року - до 70 відсотків) та до 20 відсотків - на приміських.

- (31) У пункті 28 Порядку № 1081 (чинного на час проведення конкурсу), зазначається, що:
- Організатор або робочий орган публікує в друкованих засобах масової інформації не пізніше ніж за 30 календарних днів до початку конкурсу оголошення про конкурс (крім друкованих оголошення може бути розміщено також в інших засобах масової інформації), яке повинне містити таку інформацію:
 - 1) найменування організатора та робочого органу;
 - 2) порядковий номер та основні характеристики кожного об'єкта конкурсу, зокрема: на міському та приміському маршруті - номер маршруту, найменування кінцевих зупинок, кількість оборотних рейсів або кількість автобусів для забезпечення перевезень, режим руху та інтервал, особливості періодичності виконання перевезень (сезонний, у певні дні тижня тощо);
 - 3) умови конкурсу;
 - 4) порядок одержання необхідної інформації про об'єкт конкурсу;
 - 5) кінцевий строк прийняття документів для участі в конкурсі;
 - 6) найменування організації, режим її роботи та адреса, за якою подаються документи для участі в конкурсі;
 - 7) місце та дата одержання бланків документів для участі в конкурсі;
 - 8) місце, дата та час початку проведення засідання конкурсного комітету;
 - 9) розмір плати за участь у конкурсі;
 - 10) телефон для довідок (електронна адреса або адреса веб-сайту) з питань проведення конкурсу.
- (32) Відповідно, у редакції діючої постанови Кабінету Міністрів України від 03.01.2023 № 27, пункт 28 Порядку 1081 є наступним:
- Організатор або робочий орган публікує в друкованих засобах масової інформації не пізніше ніж за 30 календарних днів до початку конкурсу оголошення про конкурс (крім друкованих оголошення може бути розміщено також в інших засобах масової інформації), яке повинне містити таку інформацію:
 - 1) найменування організатора та робочого органу;
 - 2) порядковий номер та основні характеристики кожного об'єкта конкурсу, зокрема: на міському та приміському маршруті - номер маршруту, найменування кінцевих зупинок, кількість оборотних рейсів або кількість автобусів для забезпечення перевезень, режим руху та інтервал, особливості періодичності виконання перевезень (сезонний, у певні дні тижня тощо);
 - 3) умови конкурсу;
 - 4) порядок одержання необхідної інформації про об'єкт конкурсу;
 - 5) кінцевий строк прийняття документів для участі в конкурсі;
 - 6) найменування організації, режим її роботи та адреса, за якою подаються документи для участі в конкурсі;
 - 7) місце та дата одержання бланків документів для участі в конкурсі;
 - 8) місце, дата та час початку проведення засідання конкурсного комітету;
 - 9) розмір плати за участь у конкурсі;
 - 10) контактні дані: номери телефону, телефаксу, електронна адреса, адреса офіційної сторінки в Інтернеті (за наявності) з питань проведення конкурсу, а

також електронна адреса для можливості подання перевізниками – претендентами документів для участі у конкурсі в електронній формі.

- (33) Згідно з пунктом 46 Порядку № 1081 (чинним на час проведення конкурсу), Організатор перевезень визнає переможцем конкурсу з перевезення пасажирів на внутрішньообласних, внутрішньорайонних та міських автобусних маршрутах того перевізника - претендента, який за результатами розгляду набрав найбільшу кількість балів відповідно до системи оцінки пропозицій перевізників-претендентів, підготовлених конкурсним комітетом.
- (34) Відповідно, у пункті 46 Порядку № 1081 (у редакції діючої постанови Кабінету Міністрів України від 03.01.2023 № 27) зазначається, що Організатор перевезень визнає переможцем конкурсу з перевезення пасажирів на внутрішньообласних маршрутах та маршрутах в межах території однієї територіальної громади того перевізника - претендента, який за результатами розгляду набрав найбільшу кількість балів відповідно до системи оцінки пропозицій перевізників-претендентів, підготовлених конкурсним комітетом. У разі коли перевізники-претенденти під час участі у конкурсі з перевезення пасажирів на внутрішньообласних маршрутах та маршрутах в межах території однієї територіальної громади набрали однакову кількість балів, переможцем конкурсу визначається шляхом голосування. Перевізника-претендента, визнаного переможцем конкурсу з перевезення пасажирів на внутрішньообласних маршрутах та маршрутах в межах території однієї територіальної громади, може бути визнано таким, лише у разі, коли набрана ним за окремим об'єктом конкурсу кількість балів вища ніж нуль. Організатор перевезень визнає переможцем чи переможцями конкурсу з перевезення пасажирів на міжобласних автобусних маршрутах того перевізника чи перевізників, які відповідають вимогам статей 45 і 46 Закону України "Про автомобільний транспорт" та цього Порядку.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (35) У заяві ЗАЯВНИКА № 1) від (інформація, доступ до якої обмежений), яка знаходиться на розгляді Відділення зазначається, зокрема, що на електронному сайті Дрогобицької міської ради 13 січня 2022 року розміщено оголошення про проведення конкурсу з визначення автомобільних перевізників на автобусних маршрутах загального користування. Із змісту оголошення вбачалося, що виконавчий комітет Дрогобицької міської ради відповідно до Порядку проведення конкурсу на перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081, пропонував фізичним та юридичним особам прийняти участь у конкурсі з визначення автомобільних перевізників на автобусних маршрутах загального користування.
- (36) ЗАЯВНИК № 1 повідомив, що окрім об'єктів конкурсу та їх основних характеристик, в оголошенні зазначалися умови конкурсу, як обов'язкові так і додаткові умови встановлені виконавчим комітетом Дрогобицької міської ради встановив додаткові умови, зокрема:

- кількість автобусів пристосованих для перевезення осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення на об'єкті конкурсу № 2 повинна становити до 50 відсотків від загальної кількості автобусів; на об'єкті конкурсу № 1 повинна становити до 50 відсотків від загальної кількості автобусів, але не менше 10 відсотків від загальної кількості;
- перевізник – претендент має мати досвід роботи в галузі пасажирських перевезень на території Дрогобицької територіальної громади протягом періоду не менше 1 року. Місцем державної реєстрації перевізника – претендента має бути населений пункт, що входить до складу Дрогобицької міської територіальної громади, та перевізник – претендент має здійснювати сплату податків до бюджету Дрогобицької міської територіальної громади протягом останнього звітнього періоду, терміном не менше 1 року.

- (37) За результатами проведеного 24.02.2022 року конкурсу з визначення автомобільних перевізників на автобусних маршрутах загального користування, виконавчим комітетом Дрогобицької міської ради прийнято рішення «Про визначення переможця конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування № 1, № 2, № 11, № 14, № 16, № 17, № 18, № 19 та № 20 (об'єкт конкурсу № 1)» від 07 березня 2022 № 52, яким переможцем конкурсу на згаданих маршрутах визнано (інформація, доступ до якої обмежений).
- (38) ЗАЯВНИК № 1 вважає, що Організатор не належним чином провів конкурс, дискримінувавши багатьох претендентів, зокрема, ЗАЯВНИКА № 1, якого було позбавлено можливості взяти участь у даному конкурсі внаслідок встановлення додаткових умов конкурсу, оскільки вони фактично спрямовані на те, щоб не допустити певну категорію перевізників до конкурсу та в кінцевому результаті призводять лише до зниження конкуренції серед перевізників та як наслідок падіння якості надання послуг.
- (39) У заяві ЗАЯВНИКА (інформація, доступ до якої обмежений), яка також знаходиться на розгляді Відділення повідомляється, зокрема, що ЗАЯВНИК № 2 діє на ринку надання послуг з перевезення пасажирів з 1998 року та є діючим перевізником на багатьох маршрутах Дрогобицької міської територіальної громади, тобто, досвід роботи в галузі пасажирських перевезень на території Дрогобицької територіальної громади більше 20 років.
- (40) ЗАЯВНИК № 2 зазначає, що Підприємство добросовісно сплачує податки до бюджету України, тому вважає умову про те, що перевізник – претендент має здійснювати сплату податків саме до бюджету Дрогобицької міської територіальної громади впродовж останнього звітнього періоду, терміном не менше 1 року, яку виконавчий комітет Дрогобицької міської ради встановив (відповідно до оголошення про проведення конкурсу з визначення автомобільних перевізників на автобусних маршрутах загального користування, розміщеного 13.01.2022 на сайті Дрогобицької міської ради) як додаткову умову перевізникам для прийняття участі у відповідному конкурсі,

що обмежує його права як претендента для участі в конкурсі з визначення автомобільного перевізника загального користування.

(41) ЗАЯВНИК № 2 повідомив, що юридична адреса (інформація, доступ до якої обмежений), що відноситься до Східницької територіальної громади. Проте фактична адреса та місце розташування підприємства: (інформація, доступ до якої обмежений), тобто враховуючи додаткову умову конкурсу щодо місця реєстрації перевізника – претендента на території Дрогобицької міської територіальної громади, неможливо подати документи для участі в зазначеному конкурсі.

(42) На вимогу Відділення від 18.08.2022 № 63-02/1465 про подання інформації, перший заступник міського голови м. Дрогобич (інформація, доступ до якої обмежений) повідомив таку інформацію стосовно встановлення виконавчим комітетом Дрогобицької міської ради додаткових умов конкурсу з визначення автомобільних перевізників на автобусних маршрутах загального користування, зокрема:

- відповідно до пункту 10 постанови Кабінету міністрів України від 3 грудня 2008 року № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування», Організатор перевезень затверджує умови конкурсу, в тому числі обов'язкові, відповідно до статті 44 Закону України «Про автомобільний транспорт»;

- крім обов'язкових організатор може затверджувати додаткові умови конкурсу (наявність у перевізника GPS системи, встановленої на транспортних засобах, які пропонуються для роботи на автобусному маршруті тощо). Організатор встановлює вимогу щодо забезпечення роботи на об'єкті конкурсу, який включає міські та приміські внутрішньообласні автобусні маршрути загального користування, транспортних засобів, пристосованих для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, в кількості до 35 % загальної кількості автобусів до 31 грудня 2019 року та до 50% - з 1 січня 2020 року;

- таким чином, визначення додаткових умов конкурсу є виключною компетенцією Організатора перевезень, а додаткові умови визначені рішенням виконавчого комітету Дрогобицької міської ради від 11.01.2022 № 5 «Про оголошення конкурсу з визначення автомобільних перевізників на автобусних маршрутах загального користування» не суперечить вимогам чинного законодавства в сфері автомобільного транспорту;

- цілком справедливою є позиція територіальної громади, що підприємство, яке забезпечуватиме перевезення пасажирів (а абсолютна більшість пасажирів є мешканцями територіальної громади, компенсація за перевезення пільгових категорій пасажирів надається саме з бюджету територіальної громади) здійснюватиме сплату податків саме з бюджету відповідної територіальної громади (посилання на абзац 1 пункту 63.3. статті 63 та підпункт 168.4.3. пункту 168.4. статті 168 Податкового кодексу України);

- враховуючи специфіку роботи при здійсненні перевезень пасажирів міським та приміським автомобільним транспортом та вимоги чинного законодавства в сфері перевезень пасажирів автомобільним транспортом,

перевізник – претендент, визнаний переможцем конкурсу на перевезення пасажирів в межах Дрогобицької міської територіальної громади зобов'язаний забезпечувати щоденний медичний огляд водіїв, щоденний огляд технічного стану автобусів, забезпечувати роботу диспетчерської служби. Оскільки, об'єкт конкурсу № 1 передбачає обслуговування 9 маршрутів з 49 транспортними засобами, а об'єкт конкурсу № 2 передбачає обслуговування 13 маршрутів з 19 транспортними засобами, то у зв'язку з великою кількістю транспортних засобів забезпечення їх обслуговування рентабельне виключно в місці здійснення діяльності, тобто, в межах Дрогобицької міської територіальної громади;

- окрім цього, перевізник – претендент має забезпечити наявність щонайменше 50 працівників на об'єкті конкурсу № 1 та 20 працівників на об'єкті конкурсу № 2. А враховуючи вимоги наказу Міністерства транспорту та зв'язку України від 07.06.2010 № 340 «Про затвердження Положення про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів», кількість персоналу перевізників – претендентів мала б становити близько 80 - на об'єкті конкурсу № 1 та 30 працівників – на об'єкті конкурсу № 2. Таким чином, перевізники – претенденти, які могли бути визнані переможцями конкурсу, зобов'язані виконувати вимоги зазначених вище статей Податкового кодексу України.

- (43) Встановлено, що крім опублікування 11.01.2022 на електронному сайті Дрогобицької міської ради рішення виконавчого комітету Дрогобицької міської ради від 11.01.2022 № 5, оголошення про проведення конкурсу з визначення автомобільних перевізників на автобусних маршрутах загального користування опубліковано в часопису «Галицька зоря» 13 січня 2022 № 02 (90).
- (44) Оголошення містило перелік об'єктів конкурсу та їх основних характеристик, обов'язкові умови конкурсу та додаткові умови конкурсу, зокрема:
- кількість автобусів пристосованих для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на об'єкті конкурсу № 2 повинна становити до 50 відсотків від загальної кількості автобусів; на об'єкті конкурсу № 1 повинна становити до 50 відсотків від загальної кількості автобусів, але не менше 10 відсотків від загальної кількості;
 - перевізник – претендент має мати досвід роботи в галузі пасажирських перевезень на території Дрогобицької територіальної громади протягом періоду не менше 1 року. Місцем державної реєстрації перевізника – претендента має бути населений пункт, що входить до складу Дрогобицької міської територіальної громади, та перевізник – претендент має здійснювати сплату податків до бюджету Дрогобицької міської територіальної громади протягом останнього звітного періоду, терміном не менше 1 року.
- (45) Згідно з наведеної у листі від 30.08.2022 № 3-25/4796 інформації першого заступника міського голови м. Дрогобич, додаткові умови конкурсу визначені рішенням виконавчого комітету Дрогобицької міської ради від 11.01.2022 № 5 «Про оголошення конкурсу з визначення автомобільних перевізників на автобусних маршрутах загального користування» (далі – Рішення № 5).

- (46) За результатами аналізу Рішення № 5 встановлено, що у пункті 1 Рішення № 5 виконавчий комітет Дрогобицької міської ради вирішив оголосити конкурс з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування на об'єкти конкурсу та згідно додаткових умов, викладених у додатку № 1.
- (47) Зазначаємо, що у додатку № 1 до Рішення № 5 вказувалася така інформація: щодо кількості об'єктів конкурсу (2 об'єкти), кількість маршрутів по кожному із об'єктів конкурсу, номери маршрутів, сполучення та кількість автобусів, категорія та клас автобусів, інтервал та режим руху, а також додаткові умови, встановлені Організатором перевезень, в тому числі, додаткові умови щодо місця реєстрації перевізника – претендента, сплати податків до місцевого бюджету виключно на території населених пунктів Дрогобицької міської територіальної громади та наявність досвіду роботи в галузі пасажирських перевезень на території Дрогобицької територіальної громади протягом періоду не менше 1 року.
- (48) Рішення № 5 із додатком № 1, що містить додаткові умови конкурсу щодо місця реєстрації перевізника – претендента, сплати податків до місцевого бюджету виключно на території населених пунктів Дрогобицької міської територіальної громади та наявність досвіду роботи в галузі пасажирських перевезень на території Дрогобицької територіальної громади протягом періоду не менше 1 року, також опубліковані Організатором перевезень 13.01.2022 року на сайті Дрогобицької міської ради та в часопису «Галицька зоря» 13 січня 2022 № 02 (90).
- (49) Відповідно до статті 45 «Вимоги до автомобільних перевізників, які допускаються до участі в конкурсі» Закону України «Про автомобільний транспорт» зазначається, що у конкурсі на визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування можуть брати участь автомобільні перевізники, які мають ліцензію на той вид послуг, що виносять на конкурс, на законних підставах використовують у достатній кількості сертифіковані автобуси відповідного класу, відповідають вимогам, викладеним у статті 34 цього Закону.
- (50) Статтею 34 «Вимоги до автомобільного перевізника» Закону України «Про автомобільний транспорт» зазначається, що автомобільний перевізник повинен:
- виконувати вимоги цього Закону та інших законодавчих і нормативно-правових актів України у сфері перевезення пасажирів та/чи вантажів;
 - утримувати транспортні засоби в належному технічному і санітарному стані та забезпечувати їх зберігання відповідно до вимог статті 21 цього Закону;
 - забезпечувати контроль технічного і санітарного стану транспортних засобів перед виїздом на маршрут;
 - забезпечувати проведення медичного контролю стану здоров'я водіїв;
 - організувати проведення періодичного навчання водіїв методам надання домедичної допомоги потерпілим від дорожньо-транспортних пригод;

- забезпечувати умови праці та відпочинку водіїв згідно з вимогами законодавства;
 - забезпечувати проведення стажування та інструктажу водіїв у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту;
 - забезпечувати безпеку дорожнього руху;
 - забезпечувати водіїв відповідною документацією на перевезення пасажирів.
- Автомобільні перевізники з кількістю транспортних засобів десять і більше зобов'язані організовувати підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів автомобільного транспорту, діяльність яких пов'язана з наданням послуг автомобільного транспорту, у термін один раз на п'ять років, а з питань безпеки перевезень, охорони праці та пожежної безпеки - у термін один раз на три роки в порядку, який визначає центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту.

- (51) Пункт 10 Порядку № 1081 передбачає, зокрема «Крім обов'язкових організатор може затверджувати додаткові умови конкурсу (наявність у перевізника GPS-системи, встановленої на транспортних засобах, які пропонуються для роботи на автобусному маршруті, тощо)». Водночас встановлення в додаткових умовах таких вимог, які обмежують права претендентів на участь у конкурсі і можуть призвести або призвели до обмеження конкуренції на ринку пасажирських перевезень маршрутами загального користування в межах певної території не допускається.
- (52) Ураховуючи наведене, законодавством України, зокрема, Законом України «Про автомобільний транспорт», Порядком № 1081 (чинним, а також тим, яке діяло на час проведення конкурсу) не передбачено встановлення Організатором перевезень додаткових умов щодо місця реєстрації суб'єкта господарювання та сплати перевізником - претендентом податків до місцевого бюджету виключно на території населених пунктів Дрогобицької міської громади, а також, умови щодо наявності досвіду роботи в галузі пасажирських перевезень на території Дрогобицької міської громади протягом періоду не менше 1 року для потенційних перевізників – претендентів, які могли б мати бажання подати конкурсну документацію для участі у конкурсі з визначення автомобільних перевізників на автобусних маршрутах загального користування, оголошення про який опубліковано виконавчим комітетом Дрогобицької міської ради 13 січня 2022 року.
- (53) Згідно з отриманою інформацією, (інформація, доступ до якої обмежений) (ЗАЯВНИК № 1) зареєстровано за адресою: (інформація, доступ до якої обмежений), а (інформація, доступ до якої обмежений) (ЗАЯВНИК № 2) зареєстровано за адресою: (інформація, доступ до якої обмежений).
- (54) Зазначені вище населені пункти (місця державної реєстрації заявників), а саме: (інформація, доступ до якої обмежений) відносяться до Східницької територіальної громади Дрогобицького району Львівської області.

- (55) У свою чергу, зазначаємо, що обидві громади: Дрогобицька міська громада та Східницька територіальна громада територіально перебувають у складі Дрогобицького району Львівської області, відстань між м. Дрогобич – смт. Східниця становить на пряму – 18 км, відстань шляхами – 24 км.
- (56) Отже, встановлені виконавчим комітетом Дрогобицької міської ради додаткові умови, в тому числі умова про те, що місцем державної реєстрації перевізника – претендента має бути населений пункт, що входить до складу Дрогобицької міської територіальної громади, обмежує права ЗАЯВНИКА № 1 та ЗАЯВНИКА № 2 як потенційних претендентів для участі в конкурсі з визначення автомобільного перевізника загального користування для здійснення пасажирських перевезень на міських та приміських маршрутах території населених пунктів Дрогобицької міської громади.
- (57) Тобто, внаслідок таких дій організатора перевезень – виконавчого комітету Дрогобицької міської ради у вигляді встановлення додаткових умов: щодо місця реєстрації суб'єкта господарювання та сплати перевізником - претендентом податків до місцевого бюджету виключно на території населених пунктів Дрогобицької міської громади, а також, умови щодо наявності досвіду роботи в галузі пасажирських перевезень на території Дрогобицької міської громади протягом періоду не менше 1 року, для певної частини потенційних перевізників – претендентів для участі у конкурсі з визначення автомобільного перевізника загального користування для здійснення пасажирських перевезень на міських та приміських автобусних маршрутах на території населених пунктів Дрогобицької міської громади, створюють обмежувальні бар'єри для їх участі у конкурсі та з погляду передумов конкуренції є обмеженням входження на цей ринок всіх можливих суб'єктів господарювання.
- (58) А це, в свою чергу, може призвести до ущемлення інтересів пасажирів, адже згідно із пунктом 46 Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2008р. № 1081 (як чинного, а також того, що діяв на час проведення конкурсу), саме на конкурсній основі визначається переможець, який за результатами розгляду конкурсних пропозицій набрав найбільшу кількість балів, тобто, може забезпечити надання послуг із перевезення відповідної кількості та якості і конкурсна пропозиція якого визнана найкращою за результатами оцінки.

5. ВИСНОВКИ У СПРАВІ ТА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (59) Законом України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що економічна конкуренція – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

- (60) Згідно із частиною першою статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно - господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією.
- (61) Згідно зі статтею 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (62) Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, вжиття заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється в т.ч. органами місцевого самоврядування.
- (63) Згідно із частиною другою статті 4 цього Закону органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (64) Виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (65) Тобто, органи місцевого самоврядування м. Дрогобич повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на ринку пасажирських перевезень автомобільним транспортом загального користування на міських та приміських автобусних маршрутах, що не виходять за межі Дрогобицької міської громади, не створюючи бар'єрів для певної частини потенційних перевізників – претендентів, які на конкурсних засадах та у порядку встановленому законодавством України могли б надавати якісні послуги з перевезення пасажирів автомобільним транспортом загального користування.
- (66) Отже, у разі відсутності додаткових умов, які мають обмежувальний характер, перевізники ЗАЯВНИК № 1 та ЗАЯВНИК № 2 могли б подати конкурсну

документацію і взяти участь у конкурсі та надавати свої послуги пасажиром, а це призвело б до змагання між перевізниками та розвитку конкурентного середовища, у свою чергу, пасажирів отримували б дані послуги з перевезення кращої якості та вартості, оскільки це є одним із основних критеріїв проведення конкурсу.

- (67) Отже, дії Організатора перевезень – виконавчого комітету Дрогобицької міської ради у вигляді встановлення додаткових умов для участі у конкурсі з визначення автомобільного перевізника загального користування для здійснення пасажирських перевезень на міських та приміських автобусних маршрутах на території населених пунктів Дрогобицької міської громади, можуть надати певним суб'єктам господарювання переваги для їх участі у конкурсі та в подальшому можливості перемогти на оголошених об'єктах конкурсу, а також, унеможливити іншій частині перевізників – претендентів (в тому числі, ЗАЯВНИКУ № 1 та ЗАЯВНИКУ № 2) їхню участь у конкурсі та в подальшому входження на вказаний ринок.
- (68) У відповідності до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.
- (69) Згідно частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», будь-які дії чи бездіяльність органів державної влади, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції, визнаються антиконкурентними діями.
- (70) Такі дії виконавчого комітету Дрогобицької міської ради у вигляді встановлення рішенням виконавчого комітету Дрогобицької міської ради від 11.01.2022 № 5 «Про оголошення конкурсу з визначення автомобільних перевізників на автобусних маршрутах загального користування» додаткових умов для участі у конкурсі з визначення автомобільного перевізника загального користування для здійснення пасажирських перевезень на міських та приміських автобусних маршрутах на території населених пунктів Дрогобицької міської громади, що надають певним суб'єктам господарювання переваги для їх участі у конкурсі та унеможливають іншим суб'єктам господарювання участь у конкурсі є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що призвели до обмеження конкуренції на ринку.
- (71) Отже, дії виконавчого комітету Дрогобицької міської ради є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист

економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що призвели до обмеження конкуренції на ринку.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Колегія Відділення

ПОСТАНОВИЛА:

Визнати, що дії виконавчого комітету Дрогобицької міської ради (інформація, доступ до якої обмежений) у вигляді встановлення рішенням виконавчого комітету Дрогобицької міської ради від 11.01.2022 № 5 «Про оголошення конкурсу з визначення автомобільних перевізників на автобусних маршрутах загального користування» додаткових умов для участі у конкурсі з визначення автомобільного перевізника загального користування для здійснення пасажирських перевезень на міських та приміських автобусних маршрутах на території населених пунктів Дрогобицької міської громади, що надають певним суб'єктам господарювання переваги для їх участі у конкурсі та унеможливають іншим суб'єктам господарювання участь у конкурсі є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що призвели до обмеження конкуренції на ринку.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Колегії,
Голова Відділення

Андрій КАШНІКОВИЧ